

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-5-021 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 24-45/1048-449
Karar Tarihi : 07.11.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Osman AYAR, Elif YAVUZ, Gülşah DAL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri AŞ
Temsilcileri: Av. Halil Emre ÖNAL, Av. Zeynep ÖZGÜLTEKİN
Esentepe Mah. Harman 1 Sok. No:7 Nidakule K:6 Levent,
Şişli/İstanbul

- D. DOSYA KONUSU: TAV Havalimanları Holding AŞ ve Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide tarafından, Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesine özgülenmiş yeni bir ortak girişim kurulması işlemi.**
- E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 25.06.2024 tarih ve 53230 sayı ile intikal eden, 14.10.2024 tarih ve 57607 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 30.10.2024 tarihli ve 2024-5-021/Öİ sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- Yapılan bildirim ile TAV Havalimanları Holding AŞ (TAV) ve Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide (FRAPORT) tarafından Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletimine özgülenmiş yeni bir ortak girişim kurulması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- Bildirim konusu işlem, FRAPORT'un yüzde yüz iştiraki olan Fraport Turkey Havalimanı Yatırımları AŞ (FRAPORT TURKEY) ve TAV'ın yüzde yüz iştiraki olan BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri AŞ (BTA) arasında akdedilecek "Paysahipleri Sözleşmesi" uyarınca, Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanlarının işletimine özgülenmiş yeni bir ortak girişim kurulmasına ilişkindir.
- "Paysahipleri Sözleşmesi"ne göre, ortak girişim üzerinde BTA %(...), FRAPORT TURKEY ise %(...) pay oranına sahip olacak ve ortak girişim, BTA ve FRAPORT TURKEY tarafından ortak kontrol edilecektir. BTA ve FRAPORT TURKEY, ortak girişime ilk etapta kendi pay sahipliği oranlarına yönelik iştirak taahhüdü ödemelerini yapmak suretiyle (...) TL tutarında finansman sağlayacak olup sonrasında üçüncü taraf kredileri veya özsermaye finansmanı dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, işin finansmanının kaynağı ve şartları konusunda kendileri tarafından belirlenecek şekilde şirketi finanse edeceklerdir.

G.1. Tarafllara İlişkin Bilgiler

G.1.1. Ortak Girişim Tarafı: BTA

- (7) BTA, dünya genelinde havalimanı işletmeciliği alanında faaliyet gösteren TAV'ın, Türkiye'deki havalimanlarında işlettiği yeme-içme reyonlarına ürün tedarik etmesi amacıyla kurulmuş bir iştirakidir. TAV, hâlihazırda Türkiye'de Antalya Havalimanı'nın yanı sıra Ankara-Esenboğa, İzmir-Adnan Menderes, Milas-Bodrum ve Gazipaşa-Alanya havalimanlarını işletmektedir. BTA'nın ayrıca Türkiye'de faaliyet gösteren uluslararası restoran ve kafeler için "Cakes&Bakes" markalı ürünlerinin üretilip dağıtıldığı bir üretim tesisi bulunmakta ve Türkiye'de Ankara-Esenboğa, İzmir-Adnan Menderes, Milas-Bodrum havalimanlarında "Cakes&Bakes" markalı restoranları işletmektedir. BTA, Türkiye'nin yanı sıra Suudi Arabistan, Hırvatistan, Makedonya, Tunus, Letonya, Gürcistan ve Umman olmak üzere 7 farklı ülkedeki 14 havalimanında da yiyecek ve içecek hizmeti sunmaktadır. BTA, aynı zamanda TAV Airport Hotel İzmir'de otel işletmeciliği hizmetleri de vermektedir.

G.1.2. Ortak Girişim Tarafı: FRAPORT TURKEY

- (8) FRAPORT TURKEY, dünya genelinde havalimanı işletmeciliği alanında faaliyet gösteren FRAPORT'un Antalya Havalimanı'ndaki faaliyetlerine dolaylı olarak iştirak etmesi amacıyla kurulmuş özel amaçlı bir şirket olup başkaca herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Antalya Havalimanı, FRAPORT ve TAV tarafından ortaklaşa kontrol edilen Fraport TAV Antalya Terminal İşletmeciliği AŞ (FTA-1) tarafından işletilmektedir. Bu kapsamda FRAPORT, Antalya Havalimanı'nı işletme imtiyazını elinde bulunduran FTA-1'deki pay sahipliğinin bir kısmını FRAPORT TURKEY aracılığıyla elinde bulundurmaktadır. FRAPORT'un Türkiye'de, FTA-1 aracılığıyla Antalya Havalimanı'nın işletilmesi dışında başkaca herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

G.1.3. Ortak Girişim: OG

- (9) Kurulacak olan Ortak Girişim'in, ilk aşamada (31.12.2026 tarihine kadar) Antalya Havalimanı'nın yeni açılacak toplam 28, daha sonra (01.01.2027 tarihinden sonra) ise mevcut ve yeni açılanlar olmak üzere toplam 56 yiyecek ve içecek alanının işletilmesi alanında faaliyet göstermesi planlanmaktadır.

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (10) İşlem taraflarının faaliyetleri göz önünde bulundurulduğunda, bildirim konu işlemin temelinde, havalimanı işletmeciliği faaliyetinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Havalimanı işletmeciliğine ilişkin olarak ilgili ürün pazarı belirlenirken, birkaç hususun göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Öncelikle, havalimanı işletmeciliği pazarında birincil müşteriler havayolu şirketleri ve buna bağlı olarak ikincil müşteriler ise yolculardır. Dolayısıyla, havalimanı işletmeciliği pazarında sunulan hizmetlerin bir kısmı yolcuların taleplerine, bir kısmı havayolu şirketlerinin taleplerine bir kısmı ise hem yolcuların hem de havayolu şirketlerinin taleplerine hitap edecektir. Öte yandan, havalimanı işletmeciliği hizmetlerinin tamamı bir bütün olarak tek bir teşebbüs tarafından verilebileceği gibi, hizmetin parçalara ayrılarak farklı teşebbüsler tarafından verilmesi de mümkündür. Bu noktada, hizmetin ne kadarının kim tarafından verdirileceğinin takdir yetkisi, havalimanının mülkiyet ve işletme haklarına sahip olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi'ne (DHMI) ait bulunmaktadır. Havalimanı işletmeciliği pazarı bu yönüyle değerlendirildiğinde söz konusu pazar, her biri birer ilgili ürün pazarı olarak kabul edilebilecek alt pazarlardan oluşmaktadır.

- (11) Bu kapsamda havalimanı işletmeciliği hizmetlerinin temel olarak;
- Havalimanı altyapı hizmetleri (pistlerin yapımı ve bakımı, terminallerin ısıtılması, havalandırma vb.),
 - Havalimanı yer hizmetleri (bagajların taşınması, yakıt ikmali, uçakların bakımı vb.),
 - Havalimanına ilişkin diğer ticari hizmetlerden (terminal bünyesindeki restoran, kafeterya, mağaza, otel, otopark vb. alanların işletilmesi) şeklindeki alt pazarlardan

oluştugu kabul edilmektedir¹.

- (12) Antalya Havalimanı bakımından ele alındığında, DHMİ tarafından düzenlenen ihale ve yapılan sözleşmeler kapsamında Antalya Havalimanı'nın işletme imtiyazının 01.01.2027 tarihine kadar TAV ile FRAPORT tarafından kurulan bir ortak girişim olan FTA-1'de olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan Antalya Havalimanı'nı işletme imtiyazına sahip olan teşebbüslerin, işletme imtiyazı kapsamındaki faaliyetlerin bir bölümünü yaptıkları anlaşmalar uyarınca üçüncü taraf teşebbüslere devredebildiği görülmektedir. 2008 yılında Antalya Havalimanı'nı işletme imtiyazına sahip olan Fraport IC İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği AŞ'nin (FRAPORT IC İÇTAŞ) aynı yılda akdettiği kira sözleşmesi uyarınca Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetlerini İçtur Yiyecek İçecek Hizmetleri Tur. San. ve Tic. AŞ'ye (İÇTUR) devrettiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda hizmetlerin arzı noktasında, havalimanlarında bulunan restoran ve kafeterya gibi yiyecek ve içecek alanlarının, diğer ticari alanlardan farklılaştığı değerlendirilmektedir. Diğer taraftan havalimanlarında doğrudan tüketicilere yönelik faaliyet gösteren ticari alanlarda otel, eczane, otopark, döviz bürosu, araç kiralama gibi tüketicinin gözünde kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından farklı birçok hizmetin sunulabildiği ve dolayısıyla yiyecek ve içecek alanlarının talep bakımından da diğer ticari alanlardan farklılaştığı değerlendirilmektedir.

- (13) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında ilgili ürün pazarlarının "*havalimanı işletmeciliği pazarı*" ile "*havalimanı yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi pazarı*" olarak tanımlanabileceği değerlendirilmektedir.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (14) Havalimanları yoğun güvenlik önlemlerinin alındığı giriş ve çıkışları kontrol altına alınmış özel bölgelerdir. Giriş ve çıkışlarda tabi olunan arama ve kontrol gibi güvenlik işlemleri yolcuların uçuş saatinden önemli bir süre önce havalimanlarında hazır bulunmalarını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda uçağın kalkış saatinden; iç hatlar uçuşunda 1-1,5 saat, dış hatlar uçuşunda ise 2 saat önce havalimanında olunması tavsiye edilmektedir. Bu süreler kullanılacak havalimanının trafik yoğunluğuna göre değişmektedir. Ayrıca yurt içi ve yurt dışı uçuşlarda, kalkış noktası ile varılacak havalimanı arasında direkt uçuş bulunmadığı ya da birden fazla uçağın kullanılmasının daha ekonomik olduğu durumlarda yolcular, aktarma havalimanlarında bir süre beklemeyi göze alarak aktarmalı uçuşlar ile seyahatlerini tamamlamayı tercih edebilmektedir. Diğer yandan sefer iptali ve saat değişikliği gibi uçuş aksaklıkları, özellikle mevsimsel olarak uçuşa elverişliliğinin düşük olduğu zaman aralıklarında hava yolu yolcu taşımacılığında sıklıkla karşılaşılabilen bir durum olarak ortaya çıkmaktadır.

¹ 29.03.2018 tarih ve 18-09/165-83 sayılı, 28.06.2015 tarih ve 05-41/578-146 sayılı, 14.12.2011 tarih ve 11-61/1629-568 sayılı, 16.05.2007 tarih ve 07-41/452-174 sayılı Kurul kararları.

- (15) Gerek havalimanlarına giriş ve çıkışlarda yaşanabilecek trafik, gerek havalimanlarının şehir merkezlerine olan uzaklıkları göz önünde bulundurulduğunda, bir yolcunun havalimanına giriş yaptıktan sonra bahse konu bekleme süreleri boyunca yiyecek ve içecek ihtiyaçlarını gidermesi bakımından havalimanı dışına çıkmasının rasyonel olmayacağı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla özellikle Antalya Havalimanı gibi trafik yoğunluğunun fazla olduğu uluslararası nitelikteki havalimanlarında bulunan yiyecek ve içecek alanlarına, ilgili havalimanı dışındaki herhangi bir yiyecek ve içecek alanının alternatif olamayacağı söylenebilecektir.
- (16) Havalimanında yer alan yiyecek içecek alanlarının işletilmesi bakımından ilgili coğrafi pazar tespitinin büyük ölçüde havalimanı işletmeciliğine ilişkin pazar tespitinde kullanılacak kriterler ile benzerlik gösterdiği değerlendirilmektedir. Çünkü, bir havalimanında bulunan yiyecek içecek alanlarının en önemli tüketicileri, gelen, giden ve transit dış hat yolcularından oluşturmaktadır. Yolcuların tercihlerinde ise, havalimanının ulusal veya yerel olması, havalimanının bulunduğu bölgenin merkezine olan uzaklığı, havalimanının konforu ve sunulan hizmetler, havalimanının pist, apron ve taksirut kapasiteleri gibi unsurlar belirleyici olmaktadır.
- (17) Havalimanının bölgesel veya uluslararası olması yolcuların tercihlerini etkilemekte, bölgesel havalimanları ile uluslararası havalimanlarının hinterlandı farklılık göstermektedir. Buna ek olarak dış hat yolcuları ile iç hat yolcuları açısından ulusal ve uluslararası havalimanlarının ikamesinin ise düşük olduğu görülmektedir. Dosya konusu işlemin özelliklerine bakıldığında, devredilecek yiyecek içecek alanlarının işletim hakkının, Türkiye'de yerli ve yabancı turizmin en yoğun olduğu il olan Antalya'daki havalimanına ilişkin olduğu görülmektedir.
- (18) Kurulun 10.12.2021 tarihli ve 21-60/854-419 sayılı kararında, Antalya ili çevresinde havalimanına sahip diğer illerin Isparta ve Muğla olduğu, anılan illerde yer alan havalimanlarının aksine Antalya Havalimanı'nın uluslararası bir havalimanı olduğu, dolayısıyla Alanya Gazipaşa Havalimanı da dâhil olmak üzere anılan havalimanlarının Antalya Havalimanı'na ikame olamayacağı, Antalya Havalimanı'nın sunduğu hizmetlerin çeşitlilik ve kalite bakımından da diğer havalimanları tarafından sunulan hizmetlerden farklılaştığı ve Antalya Havalimanı'nın ikamesi olabileceği düşünülen diğer havalimanlarına kıyasla daha fazla sayıda pist, apron ve taksirut kapasitesine sahip olduğu belirtilmiştir.
- (19) Benzer şekilde Kurulun 21.05.2024 tarihli ve 24-23/544-227 sayılı kararında da, yukarıda yer verilen 2021 tarihli Kurul kararına atıfta bulunulmuş ve ilgili değerlendirmelerin anılan dosya bakımında da geçerli olduğu ifade edilmiştir. Isparta-Süleyman Demirel Havalimanı, Muğla-Dalaman Havalimanı, Milas-Bodrum Havalimanı ile Alanya-Gazipaşa Havalimanı'nın Antalya Havalimanı'na ikame olamayacağı ve bu kapsamda "Antalya Havalimanı"nın coğrafi pazar tanımında esas alınabileceği tespit edilmiş ve coğrafi pazar tanımının yapılmasına gerek görülmemiştir.
- (20) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda ilgili coğrafi pazar "*Antalya Havalimanı*" olarak belirlenmiştir.

G.3. Değerlendirme

- (21) Dosya konusu başvuru kapsamında, FRAPORT TURKEY ve BTA arasında akdedilecek "Paysahipleri Sözleşmesi" uyarınca Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesine özgülenmiş yeni bir Ortak Girişim kurulmasının planlandığı ifade edilmektedir. Bildirim Formu'nda yer alan açıklamalar ile elde edilen diğer bilgi ve belgelerden, Antalya Havalimanı'nın işletilmesi imtiyazına hâlihazırda

FRAPORT ve TAV tarafından ortaklaşa kontrol edilen FTA-1'in sahip olduğu, ancak FTA-1'den önce Antalya Havalimanı'nın işletilmesi imtiyazına sahip olan FRAPORT IC İÇTAŞ'ın İÇTUR ile yapmış olduğu sözleşme uyarınca yiyecek ve içecek alanlarının 2008 yılından bu yana İÇTUR tarafından işletildiği anlaşılmaktadır.

- (22) Bu kapsamda FRAPORT IC İÇTAŞ'ın İÇTUR ile yapmış olduğu sözleşmenin ilgili tarihte yürürlükte olan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (1997/1 sayılı Tebliğ) uyarınca bir devralma işlemi olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceğinin ve bildirim konusu Ortak Girişim kurulması işleminin Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi bakımından olası etkileri ayrı ayrı başlıklar altında değerlendirilecektir.

G.3.1. FRAPORT IC İÇTAŞ ile İÇTUR Arasında İmzalanan Sözleşmeye İlişkin Değerlendirme

- (23) 2007 yılında FRAPORT ile IC İbrahim Çeçen Yatırım Holding AŞ'nin (IC HOLDİNG) kurduğu ortak girişim olan FRAPORT IC İÇTAŞ, Antalya Havalimanı'nın Eylül 2007 ile 31.12.2024 dönemi için işletilmesi imtiyazını kazanmış ve DHMİ ile FRAPORT IC İÇTAŞ arasında "Antalya Havalimanı I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimleri İhalesine Ait Kira Sözleşmesi" imzalanmıştır. İlgili işleme Kurulun 16.5.2007 tarih ve 07-41/452-174 sayılı kararı ile izin verilmiştir. Akabinde bu imtiyaz süresi 31.12.2026 tarihine kadar uzatılmıştır.
- (24) DHMİ ile FRAPORT IC İÇTAŞ arasında imzalanan sözleşme uyarınca Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanları (gümrüksüz alanlar hariç olmak üzere) ile bankamatik, döviz bürosu (exchange), araç kiralama (rent a car), sağlık, bagaj sarma, eczane ve perakende satış mağazaları (hediyeelik eşya, tekstil, seyahat aksesuarları, ev tekstil vb.) gibi ticari alanları, FRAPORT IC İÇTAŞ tarafından işletilmeye başlanmıştır. Bununla birlikte, FRAPORT IC İÇTAŞ ile İÇTUR arasında imzalanan 25.06.2008 tarihli "Yiyecek ve İçecek Alanları Kira Sözleşmesi" (İÇTUR Sözleşmesi) uyarınca İÇTUR, ilgili tarihten itibaren, imtiyaz süresi sonu olan 31.12.2024 tarihine kadar Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek satış noktalarının tek ve münhasır işletmecisi olmuştur. Daha sonra imtiyaz süresi ve buna bağlı olarak İÇTUR'un işletim hakkı süresi 31.12.2026 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu kapsamda İÇTUR, alt imtiyaz sahibi sıfatıyla ilgili tarihten itibaren Antalya Havalimanı'nın her bir yiyecek ve içecek alanını yaptığı kira anlaşmalarıyla üçüncü taraflara kiralamaya başlamıştır. Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek satış noktalarının işletilmesine yönelik FRAPORT IC İÇTAŞ ile İÇTUR arasında imzalanan bahse konu sözleşme 28.02.2014 tarihinde yenilenmiştir.
- (25) 2018 tarihinde IC HOLDİNG'in, FRAPORT IC İÇTAŞ nezdinde sahip olduğu ortak kontrol hakkı sağlayan hisselerin TAV tarafından devralınması ile FRAPORT IC İÇTAŞ'ın ünvanı FTA-1 olarak değiştirilmiş ve FRAPORT IC İÇTAŞ ile İÇTUR arasında akdedilen anlaşma aynı şekilde devam ettirilmiştir. Diğer bir deyişle bahse konu devir işlemi akabinde 28.02.2014 tarihli sözleşmenin tarafları FTA-1 ile İÇTUR haline gelmiş ancak sözleşme içeriğinde herhangi bir değişiklik meydana gelmemiştir. İÇTUR, ilk Sözleşme'nin akdedildiği tarihten bugüne IC HOLDİNG tarafından kontrol edilmektedir.
- (26) 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, birleşme ve devralma sayılan hallerden biri olarak, "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi." hali sayılmıştır. Aynı maddenin ikinci

fıkrası ise “Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir teşebbüsün organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerle meydana getirilebilir.” hükmünü haizdir.

- (27) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz’un 17. paragrafında ise “*Tebliğ’in 5. maddesinde kontrolün, bir veya daha fazla teşebbüsün tamamına ya da bir kısmına ilişkin olabileceği dile getirilmektedir. Bu bakımdan teşebbüsün tamamı, bir iştiraki veya sahip olduğu varlıkların bir kısmı devralmanın konusu olabilir. Varlıklar üzerinde kontrolün devralınması, ancak söz konusu varlıklar bir teşebbüsün kendisine pazar cirosu atfedilebilen bir bölümünü teşkil ediyorsa Kanun’un 7. maddesi kapsamında devralma olarak kabul edilebilir.*” açıklaması yer almaktadır. 17. paragrafın devamında ise ciro atfedilebildiği takdirde bir işletmenin müşteri çevresinin devri ile markalar, patentler, tasarımlar veya telif hakları gibi fikri mülkiyete dâhil unsurlarla sınırlı devir işlemlerinin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında devralma olarak kabul edilebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda öncelikle DHMİ tarafından açılan ihaleler sonucunda havalimanı işletme imtiyazı kazanan teşebbüslerin, bu imtiyaz kapsamında sahip oldukları işletme haklarının bir bölümünü üçüncü taraf teşebbüslere devretmesine ilişkin alınan bazı Kurul kararlarına değinmek faydalı olacaktır.
- (28) DHMİ tarafından 01.12.2021 tarihinde gerçekleştirilen ihale doğrultusunda Fraport TAV Yatırım Yapım ve İşletme AŞ’nin (FTA-2) Antalya Havalimanı bünyesinde yeni imtiyaz döneminde sahip olacağı akaryakıt ikmal ve depolama tesislerinin inşası ve işletilmesi haklarının Potas Akdeniz Akaryakıt Dağıtım AŞ’ye (POTAS) devredilmesi işlemine izin verilmesi talebinin incelendiği Kurulun 12.05.2023 tarihli ve 23-22/426-142 sayılı kararında, işleminin gerçekleşmesiyle birlikte POTAS’ın akaryakıt ikmal ve depolama tesislerini işleteceği ve belirli bir ciro elde edeceği, dolayısıyla anılan işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu kabul edilmiştir. Benzer şekilde Kurulun 26.02.2014 tarihli ve 14-08/155-66 sayılı kararında, İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yat. Yap. ve İşl. AŞ ile THY OPET Havacılık Yakıtları AŞ (THY OPET) arasında düzenlenen ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı’nda bulunan akaryakıt depolama, satış ve ikmal ünitelerinin işletim hakkının beş yıl süre ile THY OPET’e tahsis edilmesini işleminin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi anlamında bir yoğunlaşma işlemi olduğu ve incelemenin bu kapsamda sonuçlandırılması gerektiği kanaatine varılmıştır. Geçmiş tarihli Kurul kararlarından da anlaşılabilir üzere, sahip olunan işletme imtiyazları kapsamında havalimanı işletmeciliği faaliyetlerinin ciro atfedilebilir bölümlerinin işletilmesi hakkının üçüncü taraf teşebbüslere devredilmesi işlemi 2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olarak kabul edilmektedir.
- (29) 25.06.2008 tarihli İÇTUR Sözleşmesi bu kapsamda ele alındığında, Sözleşmesi’nin 3. maddesi uyarınca Antalya Havalimanı 1. ve 2. Dış Hatlar Terminalleri ile İç Hatlar Terminali’nde bulunan yiyecek ve içecek satışları ve bunlara ilişkin çeşitli mutfak ve depolama alanları ile personel kafeteryasının 31.12.2015 tarihine kadar İÇTUR tarafından işletilmesi konusunda anlaşmaya varıldığı anlaşılmaktadır. Öte yandan bu Sözleşme’nin 28.02.2014 tarihinde yenilenmesiyle İÇTUR’un işletim hakkı süresi 31.12.2024 tarihine kadar uzatılmıştır. Ayrıca 25.06.2008 ve 28.02.2014 tarihli sözleşmelerin “*Kiracının Yeni Yiyecek ve İçecek Satış Noktalarına İlişkin Hakları*” başlıklı 11.2 maddesi ile 28.02.2014 tarihli Sözleşme’nin “*Kiracının Yeni Terminallere İlişkin Hakları*” başlıklı 11.1. maddesi uyarınca FRAPORT IC İÇTAŞ’ın kiralanan

alanların teslim tarihlerinden sonra oluşturabileceği yeni yiyecek ve içecek satış noktalarının da İÇTUR'a kiraya verileceği belirtilmiştir.

- (30) 25.06.2008 tarihli İÇTUR Sözleşmesi'nin 4. maddesi uyarınca yiyecek ve içecek satış noktalarının kira ve işletim hakkı karşılığında İÇTUR'un, yiyecek ve içecek satış noktalarından elde ettiği aylık brüt satışların ve sözleşme süresince değişken kira yüzdesinin çarpımına eşit "Değişken (Hasıllata Dayalı) Kira Bedeli" ile yolcu başına hesaplanacak "Garanti Edilen Yolcu Bedeli"nden hangisi daha yüksekse ona tekabül eden kira bedelini ve ayrıca bu bedele ek olarak ortak giderler ile Sözleşme'de tanımlanan diğer ücretleri FRAPORT IC İÇTAŞ'a (2018 itibariyle FTA-1'e) ödeyeceği anlaşılmaktadır. Bu hükmün Sözleşme'nin 28.02.2014 tarihinde yenilenen halinde de benzer şekilde korunduğu görülmektedir.
- (31) Bu kapsamda Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetinin, havalimanı işletmeciliğinin ciro atfedilebilen bir bölümünü oluşturduğu ve bu faaliyetin 25.06.2008 tarihli İÇTUR Sözleşmesi ile FRAPORT IC İÇTAŞ tarafından İÇTUR'a devredilmesi işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında kontrol değişikliği meydana getirdiği değerlendirilmektedir. Söz konusu işleme ilişkin Kurul nezdinde herhangi bir bildirimde bulunulmadığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda öncelikle işlemin Kurulun iznine tabi bir devralma işlemi olup olmadığının incelenmesi gerekmektedir.
- (32) 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde "*Bu Tebliğ'in 2 inci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının on trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur.*" hükmüne yer verilmiştir. Diğer taraftan, rekabet ihlallerindeki zamanaşımı süresinin 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 20. maddesindeki düzenlemeye tabi olduğu kabul edilmektedir. Mezkûr kanun maddesindeki ilgili düzenlemeler uyarınca "*Soruşturma zamanaşımının dolması halinde kabahatten dolayı kişi hakkında idarî para cezasına karar verilemez.*", ayrıca "*Nispî idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde zamanaşımı süresi sekiz yıldır.*" ve bu süre "*kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticenin gerçekleşmesiyle işlemeye başlar*".
- (33) İÇTUR'un, Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetlerini devralması işleminin, ciro eşiklerinin aşılması nedeniyle Kurulun iznine tabi olduğu tespiti yapılması halinde, işlemin bildirilmemesine ilişkin olası ceza takdirinde 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesine gidilmesi gerekecektir. Zira 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasında Kurulun, "*İzne tabi birleşme ve devralmaların Kurul izni olmaksızın gerçekleştirilmesi*" halinde teşebbüsler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin binde biri oranında idarî para cezası vereceği hükme bağlanmıştır.
- (34) Ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesinin birinci fıkrasında, "*Bildirilmesi zorunlu olan birleşme ve devralma işleminin Kurula bildirilmemiş olduğu hallerde, Kurul, herhangi bir şekilde işlemden haberdar olduğu zaman kendiliğinden birleşme veya devralmayı incelemeye alır.*" ifadesine yer verilmektedir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre, yapılan incelemeler sonucunda Kurul'a bildirilmeyen birleşme veya devralmanın 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmediğine karar vermesi halinde Kurul, birleşme veya devralmaya izin verir, ancak ilgililere bildirimde bulunmadıkları için para cezası uygular. Aynı fıkrasının

(b) bendine göre ise şayet, bildirilmeyen birleşme veya devralma işlemi Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giriyor ise Kurul, para cezası ile birlikte, birleşme veya devralma işleminin sona erdirilmesine, hukuka aykırı olarak gerçekleştirilmiş olan tüm fiili durumların ortadan kaldırılmasına, şartları ve süresi Kurul tarafından belirlenecek şekilde ele geçirilen her türlü payın veya mal varlığının eğer mümkünse eski maliklerine iadesine, bu mümkün olmadığı takdirde üçüncü kişilere temlikine ve devrine; bunların eski malik veya üçüncü kişilere temlik edilmesine kadar geçen süre içinde devralan kişilerin devralınan teşebbüslerin yönetimine hiçbir şekilde katılamayacağına ve gerekli gördüğü diğer tedbirlerin alınmasına karar verir.

- (35) Bu çerçevede ilk olarak söz konusu işlemin bildirim tabi olup olmadığı eğer tabi ise Kurul'a bildirilmemesinden dolayı idari para cezası verilip verilmeyeceğinin tespiti gerekmektedir. Kurul'dan izin alınması gereken bir işlemin Kurul izni olmaksızın gerçekleştirilmesi halinde Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca devralan tarafa idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Ancak söz konusu idari para cezası yaptırımının uygulanabilmesi için bildirim yapılmaması şeklinde gerçekleşen kabahatin zamanaşımına uğramamış olması gerekmektedir. Nispi idari para cezası gerektiren kabahatlere ilişkin soruşturma zamanaşımı süresi 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 20. maddesinin üçüncü fıkrasında sekiz yıl olarak düzenlenmiştir. Bu süre kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticenin gerçekleşmesiyle işlemeye başlamaktadır.
- (36) Bu kapsamda, Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının FRAPORT IC İÇTAŞ tarafından İÇTUR'a devredilmesi işleminin 25.06.2008 tarihli İÇTUR Sözleşmesi ile gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olarak kabul edilse dahi, işlemin bildirilmemesinden kaynaklanan kabahatin 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun soruşturma zamanaşımı sürelerini düzenleyen 20. maddesi çerçevesinde zamanaşımına uğradığı, dolayısıyla bahse konu işlemin Kurula bildirilmemesi nedeniyle taraflar hakkında idari para cezasına hükmedilemeyeceği değerlendirilmektedir. Bununla birlikte işlemin Kurulun iznine tabi olduğu varsayımı altında, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında rekabetçi endişe doğurup doğurmadığının değerlendirilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.
- (37) Tarafların faaliyet alanlarına bakıldığında FRAPORT IC İÇTAŞ'ın, sahip olduğu Antalya Havalimanı'nı işletme imtiyazı uyarınca birlikte kontrol ettikleri ortak girişim vasıtası ile, yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi de dâhil olmak üzere havalimanı işletmeciliği alanında faaliyet gösterdiği; İÇTUR'un ise devre konu işlemle birlikte Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının tek işletmecisi konumuna geldiği, teşebbüsün bunun dışında Antalya Havalimanı'nda başkaca bir faaliyetinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. FRAPORT IC İÇTAŞ ile İÇTUR'un ortaklık yapıları incelendiğinde; İÇTUR'un IC HOLDİNG'in tek kontrolünde olduğu, FRAPORT IC İÇTAŞ'ın ise FRAPORT ve IC HOLDİNG tarafından kurulan ancak ana şirketlerinden bağımsız, tam işlevsel niteliği haiz bir ortak girişim olduğu görülmektedir. İşlem taraflarının ortaklık yapıları göz önünde bulundurulduğunda, havalimanı işletmeciliği ile havalimanının yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi bakımından yatay bir örtüşmenin de meydana gelmediği değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, ortak girişim ile İÇTUR'un faaliyetleri arasında dikey bir örtüşmenin doğmuş olabileceği dikkate alındığında, yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetlerinin havalimanını işleten teşebbüsten farklı bir teşebbüs tarafından yürütüleceği, bildirim konusu devir işleminin ilgili pazarların mevcut yapısında değişiklik meydana getirmeye elverişli olmadığı; bildirim konusu devir işlemine izin verilmesi halinde ilgili pazarlarda hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi sonucunu doğurmamış

olduğu, işlemin ilgili pazarlardaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir yoğunlaşma teşkil etmediği değerlendirilmektedir.

G.3.2. Bildirim Konusu Ortak Girişim Kurulması İşleminin Değerlendirilmesi

- (38) Antalya Havalimanı'nın 01.01.2027 tarihinden itibaren 25 yıllık dönemde işletilmesine ilişkin 2021 yılında DHMİ tarafından yapılan ihale mevcut imtiyaz sahipleri olan FRAPORT-TAV ortaklığı tarafından kazanılmış ve yeni dönem işletme imtiyazını elinde bulundurmak üzere taraflarca, tam işlevsel bir ortak girişim niteliğinde olan FTA-2 kurulmuştur². Diğer bir deyişle 01.01.2027 tarihine kadar FTA-1'in elinde bulunacak olan işletme imtiyazı, 01.01.2027 tarihinden sonra 25 yıllık dönem için FTA-1 ile aynı ortaklık yapısına sahip olan FTA-2'ye geçecektir.
- (39) Ayrıca FRAPORT-TAV ortaklığı tarafından yeni dönem işletme imtiyazı ihalesi kapsamında, yeni imtiyaz dönemi başlamadan, bazı pist ve terminal binalarının inşasının tamamlanması ve teslim edilmesine ilişkin olarak DHMİ'ye taahhütler verilmiştir ("T2 Terminal genişlemesi" yatırımı). 2024 yılında bu taahhüt yerine getirilmiş ve bu kapsamda yapılan yeni terminal binalarında 2025 yılı başı itibarıyla işletilmeye hazır toplam 28 yeni yiyecek ve içecek alanı oluşmuştur. DHMİ ile yapılan anlaşma uyarınca yeni terminal binalarının ve dolayısıyla yeni yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi imtiyazı, havalimanının mevcut alanlarının işletilmesi imtiyaz sahibi olan FTA-1'e verilmiştir. Bununla birlikte, yukarıda da değinildiği üzere 25.06.2008 ve 28.02.2014 tarihli İÇTUR Sözleşmelerinin 11. maddesi uyarınca oluşturulan yeni yiyecek ve içecek satış noktalarının kiralama hakkının da İÇTUR'a verilmesi gündeme gelmiştir. Ancak bahse konu sözleşme hükümlerinin FTA-1 ile İÇTUR arasında yapılan 28.03.2024 tarihli Protokol ile geçersiz kılındığı anlaşılmaktadır.
- (40) Bahse konu Protokol hükümlerinden, İÇTUR'un mevcut yiyecek ve içecek alanları bakımından işletim hakkı süresinin 31.12.2026 tarihine kadar uzatıldığı ve 2025-2026 yıllarında FTA-1'e yapacağı ödemelerde indirim sağlandığı anlaşılmaktadır. Buna karşılık İÇTUR'un, 25.06.2008 ve 28.02.2014 tarihli sözleşmelerin 11. maddeleri uyarınca sahip olduğu yeni yiyecek ve içecek satış noktalarının işletilmesi hakkından feragat ettiği görülmektedir.
- (41) Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, 31.12.2026 tarihine kadar mevcut yiyecek ve içecek alanlarının işletim hakkının İÇTUR'da, yeni yiyecek ve içecek alanlarının işletim hakkının ise FTA-1'de olacağı, bununla birlikte mevcut ve yeni tüm yiyecek ve içecek alanlarının işletim hakkının 01.01.2027 tarihinden itibaren 25 yıllık dönemde FTA-2'ye geçeceği anlaşılmaktadır.
- (42) Başvuruda TAV (BTA aracılığıyla) ile FRAPORT (FRAPORT TURKEY aracılığıyla) tarafından, Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanları ile gümrüksüz alanlar hariç ticari alanlarının işletimi ve yönetimine özgülenmiş, işbu bildirim konu yeni bir Ortak Girişim kurulması konusunda mutabakata varıldığı belirtilmiştir. Taraflar, 2025 yılı başından 31.12.2026 tarihine kadar yalnız yeni yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetini, 01.01.2027 tarihinden itibaren ise tüm yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetini yeni kurulacak Ortak Girişim aracılığıyla sürdürmeyi planlamaktadır. Diğer bir deyişle, başvuru konusu işlem ile yeni kurulacak Ortak Girişim, 2025 yılı başında yeni yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetini FTA-1'den, 01.01.2027 tarihinde ise tüm yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetini FTA-2'den devralacaktır. Bununla birlikte FTA-2'nin yalnız yeni imtiyaz dönemi kapsamında DHMİ ile imzalanan sözleşmede taraf olmak üzere kurulduğu, yürüteceği

² Bahse konu işleme Kurulun 10.12.2021 tarihli ve 21-60/854-419 sayılı Kararı ile izin verilmiştir.

faaliyet ve ortaklık yapısı bakımından FTA-1'den farklılaşmadığı ve dolayısıyla FTA-1'in devamı niteliğinde olacağı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda mevcut ve yeni ayrımına gidilmeksizin yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetinin tam işlevsel ortak girişimden (FTA-1/FTA-2)³ yeni kurulacak Ortak Girişim'e devredilmesi işleminin tek bir işlem olarak ele alınması gerektiği kanaatine varılmıştır.

G.3.2.1. İşlemin Devralma Olup Olmadığı ve Yeni Kurulacak Ortak Girişim'in Niteliği Hakkında Değerlendirme

- (43) Başvuru konusu işlem esas olarak, TAV (BTA aracılığıyla) ile FRAPORT (FRAPORT TURKEY aracılığıyla) tarafından Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetini yürütmek üzere yeni bir Ortak Girişim kurulmasına ilişkindir. Bu kapsamda öncelikle bahse konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca bir devralma işlemi olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Zira Antalya Havalimanı'nın ve dolayısıyla bu havalimanın yiyecek ve içecek alanlarının işletme imtiyazına sahip olan FTA-1/FTA-2, TAV ile FRAPORT'un ortak kontrolünde iken yeni kurulacak Ortak Girişim'in ortak kontrolünün de TAV ile FRAPORT'un elinde olması planlanmaktadır.
- (44) Bir ortak girişimin tam işlevsel niteliği haiz olduğundan bahsedildiği noktada, ortak girişimin ana şirketlerinden bağımsız olarak aynı pazarda faaliyet gösteren üçüncü taraf teşebbüsler tarafından normalde gerçekleştirilen işlevleri yerine getirdiği kabul edilmektedir. IC HOLDİNG'in, FRAPORT IC İÇTAŞ nezdinde sahip olduğu ortak kontrol hakkı sağlayan hisselerin TAV tarafından devralınması ile FRAPORT IC İÇTAŞ'ın ünvanı FTA-1 olarak değiştirilmesine ilişkin Kurul kararında⁴, FTA-1'in kendi kaynakları, personeli ve varlıklarıyla bağımsız faaliyet gösteren bir teşebbüs olarak kalmaya ve havalimanı işletmeciliğinin olağan faaliyetlerinin tümünü yerine getirmeye devam edeceği değerlendirilmelerine yer verilmiştir. Kurulun yeni imtiyaz dönemine ilişkin olarak FTA-2'nin kurulmasına ilişkin kararında⁵ ise FTA-2'nin kendi kaynakları, personeli ve varlıklarıyla ana teşebbüslerden bağımsız faaliyet gösteren bir işletme olacağı ve havalimanı işletmeciliği alanında sürekli ve kalıcı olarak faaliyet göstereceği belirtilmiştir.
- (45) Bu kapsamda Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesine ilişkin olarak *franchise* verenler ya da diğer üçüncü taraf teşebbüslerle anlaşmaların yapılmasına ilişkin gündelik operasyonel faaliyetleri FTA-1 (01.01.2027 itibarıyla FTA-2) bağımsız olarak tek başına yürütüyorken dosya konusu işlem ile bu faaliyetlerin yürütülmesi TAV ile FRAPORT tarafından kurulacak olan bir Ortak Girişim'e geçecektir. Dolayısıyla bahse konu faaliyetlerin yürütülmesi noktasında bir kontrol değişikliği meydana geleceği ve bu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ 5. maddesi uyarınca devralma olarak nitelendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.
- (46) Diğer yandan devralma işlemlerine ilişkin değerlendirmelere geçmeden önce bahse konu yeni kurulacak Ortak Girişim'in tarafların ortak kontrolünde olup olmayacağı ve tam işlevsellik kriterlerini sağlayıp sağlamadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında; *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir."* hükmüne yer verilmiştir.

³ FTA-2'nin, yürüteceği faaliyet ve ortaklık yapısı bakımından FTA-1'den farklılaşmadığı ve FTA-1'in devamı niteliğinde olduğu anlaşıldığından, raporun bazı bölümlerinde FTA-1/FTA-2 ifadesine yer verilmiştir.

⁴ Kurulun 29.03.2018 tarihli ve 18-09/165-83 sayılı kararı.

⁵ Kurulun 10.12.2021 tarihli ve 21-60/854-419 sayılı kararı.

- (47) Başvuruda belirtildiği üzere, "Taslak Paysahipleri Sözleşmesi" (Taslak Sözleşme) uyarınca BTA'nın (dolaylı olarak TAV'ın) %(...), FRAPORT TURKEY'in (dolaylı olarak FRAPORT'un) %(...) hisse oranına sahip olacağı yeni bir Ortak Girişim kurulması planlanmaktadır. Taslak Sözleşme'nin 6.2. numaralı maddesi uyarınca, Ortak Girişim'in Yönetim Kurulu, BTA tarafından aday gösterilen (...) ve FRAPORT TURKEY tarafından aday gösterilen (...) üye olmak üzere toplam (...) üyeden oluşacaktır. Taslak Sözleşme'nin 6.4. numaralı maddesi uyarınca, daha yüksek bir nisap gerekmediği sürece taraflarca aday gösterilen en az (...) üyenin (toplam (...) üyenin) toplantıda hazır bulunması şartıyla Yönetim Kurulu toplantılarında yeterli çoğunluk sağlanacak ve kararlar toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğunun olumlu oyuyla alınacaktır. Ancak bütçe, işletme planı, önemli yatırımların yapılması gibi stratejik kararların alınmasında her halükarda her iki tarafı temsil eden en az (...) üyenin olumlu oyu aranacaktır.
- (48) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında TAV ve FRAPORT'un Ortak Girişim üzerinde ortak kontrol sağlayacakları değerlendirilmektedir.
- (49) Ortak Girişim'in bağımsız iktisadi varlık olup olmadığının tespitine yönelik olarak başvuruda;
- Bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara sahip olmayacağı: Ortak Girişim'in günlük faaliyetleriyle ilgilenecek kendi yönetimine sahip olmayacağı, uluslararası *franchisor*'larla yiyecek ve içecek *franchise*'ları için pazarlık yapma ve büyük uluslararası yiyecek ve içecek tedarikçileriyle görüşmeleri yönetme gibi birçok günlük faaliyetin ana teşebbüsler tarafından gerçekleştirileceği, ana teşebbüslerin kurumsal kaynak planlama, muhasebe ve BT sistemlerini kullanacağı, perakende yazılım sistemi, kasalar ve otomatların ana teşebbüslerin onayına tabi olacağı ve doğrudan ana teşebbüslerin kendi sistemlerine entegre edileceği,
 - Satış ve sonrası işlemlerde ana teşebbüslere bağımlı olacağı: Ortak Girişim'in hizmetlerinin, ana teşebbüslerin hizmetlerinden bağımsız olmayacağı, satın alma işlemlerinin esas olarak, önemli ve büyük uluslararası tedarikçilerle çerçeve sözleşmeleri müzakere edecek ana teşebbüslerce yönetileceği
- ifade edilmiştir.

- (50) Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, kurulacak Ortak Girişim'in işlem sonrasında tam işlevsel bir ortak girişim niteliğini haiz olmayacağı anlaşılmaktadır.
- (51) Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz'un 18. paragrafında, ortak girişimin ana teşebbüsler tarafından gerçekleştirilen bir devralmada yalnızca araç olarak kullanıldığı, örneğin ortak girişimin yalnızca devralma işlemi için kurulduğu, tam işlevsel nitelikte olmadığı ve henüz herhangi bir faaliyeti bulunmadığı durumlarda, ortak girişim yerine ana teşebbüsler ilgili teşebbüs olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda yeni kurulacak Ortak Girişim'in Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetini FTA-1/FTA-2'den devralması işleminde devralan konumundaki ilgili teşebbüslerin, Ortak Girişim'in ana teşebbüsleri olan TAV ve FRAPORT olduğu değerlendirilmektedir.

G.3.3. İşleme İlişkin Bildirim Yükümlülüğü Açısından Yapılan Değerlendirme

- (52) Tarafların ciro bilgileri ve başvurudaki açıklamalar dikkate alındığında, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin (a) ve (b) bentleri uyarınca belirlenen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple bahse konu işlemin bildirim ve Kurulun iznine tabi bir işlem olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

G.3.4. 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

- (53) Devre konu yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi, uluslararası *franchisor*larla yiyecek ve içecek *franchise*'leri için anlaşmalar yapılması faaliyetlerini kapsamaktadır. Antalya Havalimanı uçak ve yolcu trafiği bakımından Türkiye'nin en büyük üçüncü havalimanı olup yolcu trafiğinin %80'inden fazlasını dış hatlar yolcuları oluşturmaktadır⁶. Dolayısıyla Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanlarının, uluslararası bilinirliği yüksek markaların *franchise*'i olarak işletilmesi son derece önemlidir. Nitekim hâlihazırda İÇTUR, yapmış olduğu anlaşmaları ile "Burger King", "Popeyes", "Sbarro", "Subway", "Arbys" ve "Starbucks" gibi birçok uluslararası bilinirliği yüksek markanın *franchise*'i olarak Antalya Havalimanı'nın yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetlerini yürütmektedir.
- (54) Devralan konumundaki TAV sahip olduğu imtiyazlar aracılığıyla Türkiye'de Ankara-Esenboğa, İzmir-Adnan Menderes, Milas-Bodrum ve Gazipaşa-Alanya havalimanlarını işletmektedir. TAV'ın iştiraki konumunda olan BTA, Türkiye'de Ankara-Esenboğa, İzmir-Adnan Menderes, Milas-Bodrum havalimanlarında aynı zamanda "Cakes&Bakes" markalı restoranları işletmektedir. BTA, TAV Airport Hotel İzmir'de otel işletmeciliği hizmetleri de vermektedir. Bununla birlikte BTA'nın Antalya Havalimanı'nda faaliyeti olmadığı belirtilmektedir. Diğer devralan konumundaki FRAPORT ise Türkiye'de yalnızca, tarafı olduğu ortak girişim (FTA-1 ve FTA-2) vasıtası ile Antalya Havalimanı'nda havalimanı işletmeciliği pazarında faaliyet göstermektedir. FRAPORT'un bunun haricinde havalimanı işletmeciliği ya da yiyecek içecek alanlarının işletmeciliği alanlarında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bildirim konu işlem neticesinde, TAV ile FRAPORT'un faaliyetleri ile devre konu yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetleri bakımından Antalya Havalimanı'nda herhangi bir yatay örtüşme bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- (55) Diğer yandan, havalimanı işletmeciliği ile havalimanındaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetleri arasında olası bir dikey örtüşmenin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi bakımından taraf faaliyetleri ele alındığında, devralan konumundaki taraflar TAV ve FRAPORT'un Antalya Havalimanı'nda yalnızca ortak kontrol ettikleri FTA-1/FTA-2 vasıtasıyla faaliyet gösterdikleri, yiyecek ve içecek alanlarının ise tam işlevsel olmayan bir ortak girişim vasıtasıyla işletileceği, bu bağlamda devralan taraflar ile kurulacak ortak girişimin faaliyetleri arasında bir dikey örtüşmenin bulunduğu anlaşılmaktadır.
- (56) Bununla birlikte, yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetlerinin havalimanını işleten teşebbüsten farklı teşebbüsler tarafından yürütüleceği, hâlihazırda bu alanların uluslararası bilinirliği yüksek birçok markanın *franchise* sistemi ile işletilmekte olduğu ve bildirim konusu devir işleminin ilgili pazarların mevcut yapısında değişiklik meydana getirmeyeceği göz önüne alındığında; bildirim konusu devir işlemine izin verilmesi halinde ilgili pazarlarda hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi sonucunu doğurmayacağı değerlendirilmektedir...
- (57) Yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler kapsamında, bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durum güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun ortaya çıkmayacağı kanaatine varılmıştır.

⁶Kaynak; DHMİ 2023 Yılı Faaliyet Raporu, Raporu, <https://www.dhmi.gov.tr/Lists/FaaliyetRaporlari/Attachments/24/Faaliyet-Raporu-2023.pdf>, Erişim Tarihi: 28.10.2024.

H. SONUÇ

(58) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesine ilişkin olarak Fraport IC İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği AŞ ile İçtur Yiyecek İçecek Hizmetleri Tur. San. ve Tic. AŞ arasında yapılan 25.06.2008 tarihli sözleşmeye konu devir işleminin;

- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 5. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğuna,
- İşleme ilişkin olarak Rekabet Kuruluna herhangi bir bildirimde bulunulmadığı, dolayısıyla işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 11. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ele alınabileceği, ancak bu işlemin bildirilmesi gerekirken bildirilmemiş olmasından doğabilecek kabahatin 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 20. maddesi çerçevesinde zamanaşımına uğradığı ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında idari para cezası verilmesine gerek olmadığına,
- Söz konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi uyarınca başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durum güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine,

2. Hâlihazırda Fraport TAV Antalya Terminal İşletmeciliği AŞ tarafından kontrol edilen ve 01.01.2027 tarihi itibarıyla Fraport TAV Antalya Yatırım Yapım ve İşletme AŞ tarafından kontrol edilecek olan Antalya Havalimanı'ndaki yiyecek ve içecek alanlarının işletilmesi faaliyetinin Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide ve TAV Havalimanları Holding AŞ tarafından devralınması işleminin;

- 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna,
- İşlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine

24-45/1048-449

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.